

Stavba Univerzity J. A. Komenského
původně projektovaná
pro Poľnohospodársku burzu

Stávkarskí reťaz
Univerzity J. A. Komenského

Škola základ života

ZDROJ: WWW.ZBOROVNA.SK

Zlé podmienky školstva...

- Do **československej republiky (1818 - 1938) Slovensko** vstupovalo **bez** vlastného **národného školstva** => do roku 1818 tvorilo súčasť Uhorska => pomadžarčovanie slovenského obyvateľstva!

V zlých podmienkach tu živorilo 270 ľudových cirkevných škôl, kde sa vyučovalo čiastočne po **Slovensky**

Ľudová (základná)
škola

Negramotnosť obyvateľstva

- Veľká časť slovenského obyvateľstva bola **negramotná** alebo mala iba najzákladnejšie vzdelanie → **dôsledok maďarizácie školstva** <=> prvoradá úloha → **obnovenie a budovanie slovenských škôl**

Na obrázku môžeme vidieť rekonštrukciu starej školy

Slovensko bolo prevažne agrárne

Budovanie škôl

- V krátkom čase sa **poslovenčili** alebo **otvárali** nové školy:

I. Ľudové (základné)

II. Stredné

III. Odborné

IV. Učňovské

Popri sebe existovali školy:

-Štátne

-Cirkevné

-Súkromné

**Postupne ustupovala aj negramotnosť
slovenského obyvateľstva**

Pomoc z Česka

- **Počet škôl** na Slovensku utešene **rástol**, ale vznikol iný **problém...**bol akútny **nedostatok**:

a. Školských budov

b. Učiteľov

c. Učebníc

Na Slovensku **pomáhali** pri **výchove** a **vzdelávaní** aj **učitelia** z **Čiech**

Najväznejším problémom bol **nedostatok učiteľov pre všetky typy škôl...**

= pomoc učiteľov z Čiech mala svoje „svetlé „aj „tienisté“ stránky:

- Ich pomoc mala význam dovedy, kým neodrástla nová generácia slovenských pedagógov na učiteľských ústavoch
- Nevýhodou však bolo, že po dorastení novej učiteľskej generácie, mala táto problém sa zamestnať, pretože pracovné pozície boli obsadené českými pedagógmi + bola podporovaná idea „čechoslovakizmu“

Vznik Univerzity Komenského

- V roku 1919 bola v Bratislave vybudovaná prvá moderná slovenská vysoká škola = Univerzita Komenského (najskôr otvorila tri fakulty: filozofickú, právnickú a lekársku)
- Pre Slovákov mala nesmierny význam → **vychovala** stovky príslušníkov slovenskej **inteligencie** (lekárov, právnikov, učiteľov...)

Pôvodne v **Košiciach**
Vznikla v roku **1938**

Vysoká škola technická,
neskôr sa presťahovala do
Bratislavy

Budova UK

Popri UK vznikla aj **Učená spoločnosť Šafárikova** =
vedecký výskum

Význam slovenského školstva

- Rozvoj **slovenského školstva** mal aj **kultúrny význam** => učitelia na dedinách a v menších mestách boli aj organizátormi kultúrneho života
- Mnohí absolventi strených škôl → **vysokoškolské štúdium** (hlavne *Bratislava a Praha*)

Karlova univerzita
v Prahe

!Vznikala nová vzdelaná generácia Slovákov, ktorá bola zakladateľskou pre slovenskú vedu a umenie!

Rozvoj umenia na Slovensku

- Pre rozvoj umeleckého života na Slovensku mal veľký význam vznik:
 1. **Hudobnej a dramatickej akadémie (konzervatória) - 1919**
 2. **Školy umeleckých remesiel (ŠUR) - 1928**

Konzervatórium

ŠUR

Pribrzd'ovaný kultúrny rozlet

- **Rozvoj kultúry** na Slovensku mal svoje **hranice a prekážky**:
 - Dlhoročný **boj o vznik slovenskej vysokej školy technickej**
 - **Čechoslovakizmus** ==> českí jazykovedci sa **umelo snažili zblížiť slovenčinu s češtinou** (smutne známe je hlavne meno V. Vážneho, ktorý vypracoval Pravidlá slovenského pravopisu...)

Protest mladej inteligencie...

- Mladí **slovenskí vysokoškoláci** cítili potrebu prehovoriť, pomôcť Slovensku, zastať sa ho...

Na zjazde mladej slovenskej generácie v **Turčianskych Tepliciach v roku 1932** otvorene **kritizovali: centralizmus, korupciu, karierizmus** a úzku stranícku politiku..

Erb mesta
Turčianske Teplice

Použitá literatúra a iné zdroje

- www.wikipedia.cz
- www.wikipedia.sk

Dejiny Slovenska: D.Kováč, NLN: 1998

Pátrame po minulosti – dejepis 9: D. Kováč a kol., 2012

Slovensko v 20. storočí: R. Letz, SPN: 2000